

KLASA: UP/I 034-03/2017-01/019
URBROJ: 580-09/114-2019-059
Zagreb, 19. srpnja 2019.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, temeljem članka 30. stavka 1. točke 2., članka 31. stavka 1. i članka 58. stavka 1. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj: 79/09 i 80/13), u upravnom postupku utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, pokrenutom po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Daska d.o.o. sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4, Zdravka Aužine, vlasnika obrta „Krtolin“ obrt za crpljenje septičkih jama, sa sjedištem u Šibeniku, 113. Šibenske Brigade HV-a 143, Josipa Živkovića, vlasnika obrta „Jole“ uslužni obrt, sa sjedištem u Bilicama, Mikulandre 1, Mire Garma, vlasnika prijevoznčkog obrta „Garma-Promet“, sa sjedištem u Šibeniku, Brodarica, Gomljanik 52 i Ane Kulušić, vlasnice uslužnog obrta „Kula“, sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednika Vijeća, mr.sc. Ljiljana Pavlic, dr.sc. Mirta Kapural dipl. iur. i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, sa 18/2019. sjednice, održane 13. lipnja 2019., donosi sljedeće

R J E Š E N J E

I. Utvrđuje se da su poduzetnici Daska d.o.o. sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4, Zdravko Aužina, vlasnik obrta „Krtolin“ obrt za crpljenje septičkih jama, sa sjedištem u Šibeniku, 113. Šibenske Brigade HV-a 143, Josip Živković, vlasnik obrta „Jole“ uslužni obrt, sa sjedištem u Bilicama, Mikulandre 1, Miro Garma, vlasnik prijevoznčkog obrta „Garma-Promet“, sa sjedištem u Šibeniku, Brodarica, Gomljanik 52, i Ana Kulušić, vlasnica uslužnog obrta „Kula“, sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4, narušili tržišno natjecanje u vremenskom razdoblju od 3. listopada 2016. do 1. veljače 2019. na način da su dogovorom o cijenama usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama sklopili zabranjeni sporazum u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

II. Zabranjeni sporazum iz točke I. izreke ovoga rješenja je *ex lege* ništetan, u smislu članka 8. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

III. Poduzetnicima iz točke I. izreke ovog rješenja izriču se sljedeće upravno-kaznene mjere:

- Daska d.o.o. u iznosu od 53.000,00 (pedeset tri tisuće) kuna
- Zdravko Aužina, vlasnik obrta „Krtolin“ u iznosu od 28.000,00 (dvadeset osam tisuća) kuna
- Josip Živković, vlasnik obrta „Jole“ u iznosu od 26.000,00 (dvadeset šest tisuća) kuna
- Miro Garma, vlasnik obrta „Garma-Promet“ u iznosu od 14.000,00 (četnaest tisuća) kuna
- Ana Kulušić, vlasnica obrta „Kula“ u iznosu od 10.000,00 (deset tisuća) kuna.

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti ovog rješenja.

IV. Ako poduzetnici iz točke III. izreke ovoga rješenja u navedenom roku ne uplate upravno-kaznene mjere, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja će obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području sjedište kažnjene osobe, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza.

V. Ovo rješenje bit će objavljeno u Narodnim novinama, kao i na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

1. Pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je zaključkom KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 580-09/74-2017-002 od 15. rujna 2017. (dalje: Zaključak o pokretanju postupka) pokrenula postupak protiv poduzetnika Daska d.o.o. sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4 (dalje: Daska), Zdravka Aužine, vlasnika obrta „Krtolin“ obrt za crpljenje septičkih jama, sa sjedištem u Šibeniku, 113. Šibenske Brigade HV-a 143 (dalje: Krtolin), Mire Garne, vlasnika prijevoznčkog obrta „Garma-Promet“, sa sjedištem u Šibeniku, Brodarica, Gomljanik 52 (dalje: Garma-promet), Josipa Živkovića, vlasnika obrta „Jole“ uslužni obrt, sa sjedištem u Bilicama, Mikulandre 1 (dalje: Jole) i Ane Kulušić, vlasnice uslužnog obrta „Kula“, sa sjedištem u Šibeniku, Dubravski put 4 (dalje: Kula), radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a, kojim se utvrđuju cijene usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama.

AZTN je u nepravnom predmetu, KLASA: 034-08/16-01/062, temeljem članka 32. točke 1. ZZTN-a proveo prethodno ispitivanje stanja na tržištu pružanja usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na području Grada Šibenika i Grada Vodica nakon zaprimanja upita fizičke osobe 22. kolovoza 2016., KLASA: 034-08/16-01/062, URBROJ: 580-09/74-2016-002, u kojem je navedeno kako se pet poduzetnika sa šibenskog područja koji pružaju usluge crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, dogovorilo da cijene usluga povećaju za više od 100% u odnosu na dotadašnje te kako svi pružaju usluge po istoj cijeni. U privitku navedenog upita dostavljena je fotografija Cjenika za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda u kojem su taksativno navedena 26 mjesta i na kojem se nalaze nazivi pet poduzetnika Daska, Krtolin, Jole, Garma-promet i Kula te pečati i potpisi četiri od pet navedenih poduzetnika.

Temeljem podataka i dokumentacije koju je AZTN prikupio tijekom postupka prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu utvrđeno je postojanje dostatnih indicija za pokretanje postupka protiv poduzetnika Daska, Krtolin, Jole, Garma-promet i Kula koji pružaju uslugu crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na šibenskom području radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a.

Zaključkom o pokretanju postupka AZTN je od pet poduzetnika zatražio presliku trenutno važećeg cjenika usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama te preslike cjenika koji su bili u primjeni u razdoblju od 1. siječnja 2014. do dana donošenja Zaključka o pokretanju postupka. AZTN je od poduzetnika također zatražio prikaz izračuna cijene usluge crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama za lokacije Brodarica, Žaborić i Boraja te preslike tri računa izdanih za obavljanje usluga na lokacijama Brodarica, Žaborić i Boraja za 2014., 2015., 2016. i 2017.

2. Stranke u postupku

2.1. Daska d.o.o.

Poduzetnik Daska d.o.o. iz Šibenika, Dubravski put 4, registriran je između ostalog za obavljanje djelatnosti odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda te crpljenja, odvoza i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama. Dana 3. listopada 2016. direktor i jedini član društva postaje Vice Kulušić.

2.2. "Krtolin" obrt za crpljenje septičkih jama

Poduzetnik "Krtolin" obrt za crpljenje septičkih jama, vlasnika Zdravka Aužine, iz Šibenika, 113. Šibenske brigade HV-a 143, kao pretežitu djelatnost obavlja djelatnost crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija na području grada Šibenika i grada Vodica, na temelju dodijeljene koncesije, dok djelatnost održavanja kanalizacije i odvoda obavlja na području cijele Šibensko-kninske županije.

2.3. Jole" uslužni obrt

„Jole“ uslužni obrt, vlasnik Josip Živković, iz Bilica, Mikulandre 1, osnovan i s radom je započeo 1999., a kao pretežitu djelatnost obavlja uklanjanje otpadnih voda, odvoz i zbrinjavanje fekalija.

2.4. Prijevoznički obrt „Garma - Promet“

Prijevoznički obrt Garma - Promet, vlasnik Miro Garma, iz Brodarice, Gomljanik je osnovan i s radom započeo 2002., a posluje na području grada Šibenika i grada Vodica. Pretežita djelatnost poduzetnika je uklanjanje otpadnih voda koju obavlja temeljem koncesija dodijeljenih u postupcima javne nabave provedenih od strane grada Šibenika i grada Vodica.

2.5. Uslužni obrt „Kula“

Uslužni obrt „Kula“, vlasnica Ana Kulušić, iz Šibenika, Dubravski put 4, između ostalog obavlja djelatnost uklanjanja otpadnih voda, a predmetne komunalne usluge pruža na području grada Šibenika na temelju dodijeljene koncesije.

3. Primijenjeni propisi

AZTN je u provedbi predmetnog upravnog postupka primijenio odredbe ZZTN-a, Uredbu o sporazumima male vrijednosti (Narodne novine, broj: 9/11; dalje: Uredba o sporazumima male vrijednosti), Uredbu o skupnom izuzeću horizontalnih sporazuma između poduzetnika (Narodne novine, broj: 72/11; dalje: Uredba o horizontalnim sporazumima), Uredbu o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere (Narodne novine, broj: 129/10, 23/15; dalje: Uredba o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere), Uredbu o načinu utvrđivanja mjerodavnog tržišta (Narodne novine, broj: 9/11; dalje: Uredba o mjerodavnom tržištu) te odredbe Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj: 47/09, dalje: ZUP), kojim se uređuju pitanja provedbe upravnog postupka pred AZTN-om u dijelu koji nije propisan odredbama ZZTN-a, kao posebnog zakona, u smislu članka 35. stavka 1. ZZTN-a i članka 3. stavka 1. ZUP-a.

AZTN je izvršio uvid i u Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj: 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15; dalje: Zakon o komunalnom gospodarstvu) te Zakon o vodama (Narodne novine, broj: 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14; dalje: Zakon o vodama).

Člankom 74. ZZTN-a propisano je kako se u primjeni ZZTN-a, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 1. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 2/12), primjenjuju na odgovarajući način kriteriji koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskoj uniji.

Sukladno navedenom, cjelokupna pravna stečevina Europske unije (acquis communautaire), koju čini primarno i sekundarno zakonodavstvo Europske unije, ali i sudska praksa, prvenstveno praksa Suda EU, važan je interpretativni instrument za primjenu hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju tih propisa.

Stoga je AZTN izvršio uvid u Priopćenje Europske komisije, Smjernice o primjeni članka 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na horizontalne sporazume o suradnji (Službeni list C 11, od 14. siječnja 2011; dalje: Smjernice o horizontalnim sporazumima).

4. Mjerodavno tržište

Prema odredbi članka 7. ZZTN-a, mjerodavno tržište određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište, sukladno odredbi članka 4. Uredbe o mjerodavnom tržištu, utvrđuje se na način da se utvrdi njegova proizvodna dimenzija (mjerodavno tržište u proizvodnom smislu) i zemljopisna dimenzija (mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu).

Sukladno članku 5. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode za koje potrošači smatraju da su međusobno zamjenjivi s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe, odnosno navike potrošača.

Prema članku 6. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća zemljopisno područje na kojem poduzetnici sudjeluju u ponudi ili nabavi proizvoda.

AZTN je 22. kolovoza 2016. zaprimio dopis fizičke osobe kojim obavještava AZTN o povećanju cijena i o postojanju jedinstvenog cjenika usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama koje se pružaju na širem šibenskom području. U prilogu dopisa, dostavljena je preslika Cjenika za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda u kojem su taksativno navedena 26 mjesta u kojima navedeni poduzetnici pružaju predmetnu uslugu.

Na zahtjev AZTN-a, Grad Šibenik je dostavio cjelokupnu dokumentaciju vezanu uz postupak javne nabave dodjele koncesije za obavljanje komunalne djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na području Grada Šibenika iz koje je utvrđeno kako je predmet postupka dodjele koncesije bila djelatnost pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama. AZTN je, opreza radi, i od Grada Vodica zatražio natječajnu dokumentaciju iz postupka dodjele koncesije za obavljanje navedene komunalne djelatnosti na području grada Vodica s obzirom na to da je imao saznanja da su iste stranke sudjelovale i na tom natječaju iako je riječ o natječaju koji nije predmet ovog postupka.

Slijedom navedenog, AZTN je mjerodavno tržište u proizvodnom smislu utvrdio kao tržište crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama.

U smislu odredbe članka 6. Uredbe o mjerodavnom tržištu, AZTN je mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu odredio kao šire šibensko područje koje obuhvaća 26 mjesta sa šibenskog područja navedenih u Cjeniku za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda dostavljenog

AZTN-u 22. kolovoza 2016. i to mjesta: Ražanj, Rogoznica, Primošten, Šparadići, Grebaštica, Žaborić, Brodarica, Ražine, Podsolaris, Zblaće, Bilice, Raslina, Zaton, Jadrija, Dubrava, Danilo, Perković, Vrpolje, Boraja, Tromilja, Konjevrate, Radonić, Dubravice, Rupe, Pirovac i Tribunj, a s obzirom na to da su navedenim cjenikom određene cijene upravo za navedena područja.

Budući da je u konkretnom predmetu riječ o horizontalnom sporazumu koji sadrži ograničenja koja se sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, nije nužno detaljno utvrđivanje tržišne snage poduzetnika budući da, sukladno odredbi članka 11. stavka 2. ZZTN-a te odredbama Uredbe o sporazumima male vrijednosti, njihovi tržišni udjeli ne utječu na činjenicu je li došlo do povrede odredbi ZZTN-a u konkretnom slučaju.

5. Očitovanja pružatelja usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na šibenskom području

AZTN je očitovanja poduzetnika na Zaključak o pokretanju postupka zaprimio u razdoblju od 10. studenog 2017. do 16. studenog 2017. S obzirom na to da očitovanja poduzetnika na Zaključak o pokretanju postupka nisu bila potpuna odnosno nisu sadržavala sve podatke koje je AZTN zatražio, AZTN je poduzetnicima 2. ožujka 2018. uputio još jedan dopis u kojem traži podatke i očitovanja vezano uz cijene usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na šibenskom području. Očitovanja poduzetnika na dopis od 2. ožujka 2018. AZTN zaprimio u razdoblju od 26. ožujka 2018. do 30. travnja 2018. S obzirom na to da poduzetnik nije udovoljio zahtjevima AZTN-a upućenim dopisima od 17. veljače 2017., 13. travnja 2017. i 26. listopada 2017., AZTN je rješenjem od 24. siječnja 2018., KLASA: UP/I 034-03/17-03/001, URBROJ: 580-09/74-2018-012, temeljem odredbe članka 63. ZZTN-a poduzetnika kaznio upravno-kaznenom mjerom u iznosu od 10.000,00 kuna.

5.1. Očitovanje poduzetnika Daska d.o.o.

Očitovanja poduzetnika Daska AZTN je zaprimio 10. studenog 2017, KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2017-008 te 27. travnja 2018, KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2018-022. U zaprimljenim očitovanjima, Daska u bitnome navodi kako je cijena predmetne usluge bila ista do 18. kolovoza 2016., računala se prema zapremnini kamiona i iznosila je 30,50 kn/m³ i 0,75 kn/km bez PDV-a. Od 18. kolovoza 2016. poduzetnik koristi novi cjenik u kojem su povećane cijene i mijenjan obračun usluge radi poskupljenja goriva, dodatnih troškova i uvođenja naknade za zbrinjavanje fekalnih voda u iznosu od 6,63 kuna bez PDV-a za 1 m³ od strane poduzetnika Vodovod i odvodnja d.o.o. (dalje: Naknada). U nastavku očitovanja poduzetnik navodi kako je u listopadu 2016. vlasnik poduzetnika Daska postao Vice Kulušić koji nema saznanja o poslovnoj politici ranijeg vlasnika prema pojedinim kupcima. Poduzetnik je u prilogu očitovanja od 10. studenog 2017. dostavio preslike računa za mjesto Žaborić s napomenom da tijekom 2014., 2015., 2016. i 2017. Daska nije poslovala u mjestima Brodarica i Boraja.

U očitovanju od 27. travnja 2018. poduzetnik navodi kako je Cjenik koji posjeduje AZTN samo osnova za detaljni cjenik usluga u njegovom poslovanju. Naime, do 18. kolovoza 2016. usluga crpljenja jama vršila se po nižim cijenama jer Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik nije naplaćivao istovar uz plaćenu koncesiju. Daska je u listopadu 2016. regulirala cijene na način da ih je prilagodila trenutnom stanju na tržištu i svojim troškovima poslovanja. U novu cijenu usluge uračunat je i PDV, poskupljenje nafte i servisa. Poduzetnik Daska u očitovanju navodi kako se ograđuje od potpisa na cjeniku usluga koji je AZTN-u dostavljen od strane fizičke osobe jer je iz Cjenika jasno vidljivo da je to potpis bivšeg vlasnika Daske Gorana Gojanovića.

5.2. Očitovanje poduzetnika "Krtolin" obrt za crpljenje septičkih jama

Očitovanja poduzetnika Krtolin AZTN je zaprimio 16. studenog 2017., KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2017-010 i 26. ožujka 2018., KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2018-017. Kao prilog očitovanju od 16. studenog 2017., Krtolin je dostavio Cjenik za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda za 2017. koji sadrži cijene usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama za trinaest mjesta sa šibenskog područja te je dao prikaz izračuna cijene usluge za mjesta Brodarica, Žaborić i Boraja. Krtolin je naveo kako se cijena usluge dodatno dogovara sa kupcem ukoliko postoje specifičnosti kod pražnjenja septičke jame kao što su velika udaljenost jame od kamiona te postojanje velike visinske razlike između kamiona i septičke jame.

U očitovanju od 26. ožujka 2018., Krtolin navodi da je nakon uvođenja Naknade shvatio kako mora mijenjati cijenu usluge odnosno da se mora pridržavati cjenika kojeg je predao u sklopu dokumentacije za dobivanje koncesija za grad Šibenik i grad Vodice. Poduzetnik također navodi da je zajednički Cjenik bio samo prijedlog kako bi trebale izgledati cijene, ali se isti nije primjenjivao i poduzetnici su nastavili naplaćivati različite cijene. Zbog situacije nastale nakon 18. kolovoza 2016. kupci su se „pobunili“ protiv novih cijena, ali je koncesionarima bilo jasno da moraju povećati cijene odvoza fekalija iz septičkih jama jer raditi po starim cijenama više nije bilo isplativo. Cijena predmetnih usluga se na šibenskom području nije mijenjala 10 do 15 godina, dok su se troškovi povećali. Cijena goriva se udvostručila, a cijena koncesije koja je za prethodno razdoblje od 4 godine iznosila 8.000,00 kuna, sada za jednu godinu iznosi 10.000,00 kuna, a za grad Vodice i 16.000,00 kuna. Krtolin zaključno navodi kako je crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama specifičan posao u kojem određivanje cijene pražnjenja septičke jame ovisi o puno čimbenika te se uvijek vrši u dogovoru sa strankom.

5.3. Očitovanje poduzetnika Prijevoznički obrt „Garma - Promet“

AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika Garma-promet 13. studenog 2017, KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2017-009 te očitovanje na dodatni dopis AZTN-a 26. ožujka 2018., KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2018-018. U očitovanju od 13. studenog 2017., Garma-promet navodi kako uslugu crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama obavlja kamionom od 12 m³ po cijeni od 30,50 kn/m³ i 0,75 kn/km. Ovisno o mjestu ili poziciji kamiona odnosno dužini crijeva za pražnjenje cijena usluge može se uvećati za dodatnih 50 kuna.

U prilogu očitovanja od 26. ožujka 2018. Garma-promet dostavio je račune iz kojih je vidljiva cijena usluge prije i nakon 18. kolovoza 2016. Poduzetnik ponovno navodi kako neke cijene mogu biti uvećane za 50,00 do 100,00 kuna iz razloga što na određenim lokacijama nema izravni pristup septičkoj jami nego se moraju spajati dodatne cijevi dužine od 30 do 50 metara što iziskuje dodatne troškove.

5.4. Očitovanje poduzetnika Uslužni obrt „Kula“

Očitovanja poduzetnika Kula AZTN je zaprimio 16. studenog 2017., KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2017-011 i 30. travnja 2018., KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2018-023. U očitovanju od 16. studenog 2017. poduzetnik daje prikaz izračuna cijena usluge crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama prema kojem cijena predmetne usluge po m³ iznosi 30,50 kuna uvećana za trošak odvoza 0,75 kn/km te iznos Naknade 6,63 kn/m³ sve uvećano za iznos PDV-a 25% uz napomenu da je njegova primarna djelatnost odštopavanje i čišćenje kanalizacijskih odvoda (sudoperi, umivaonici, WC i ostalo) te je samo u cilju potpore obavljanju osnovne djelatnosti, u svibnju 2015., nabavio manju cisternu kapaciteta 8 m³ za crpljenje i odvoz fekalija iz septičkih i crnih jama. Kula navodi da je morao korigirati cijenu svojih usluga onog trenutka kada je poduzetnik Vodovod i odvodnja d.o.o. iz Šibenika uveo naknadu za zbrinjavanje fekalnih voda po cijeni od 6,63 kune/m³ bez PDV-a. Razlog povećanja cijene usluga nalazi se i u promjeni cijene goriva

te rasta cijena rezervnih dijelova, automehaničarskih te drugih usluga. Kula zaključno naglašava kako u cijelom razdoblju, od svibnja 2015. do danas, nije vršio uslugu crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama s područja Žaborića i Boraje, dok je s područja Brodarice usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, do kolovoza 2016. godine vršena po cijeni od 250,00 kuna, s ciljem osvajanja barem dijela tog tržišta. Poduzetnik je još jednom naglasio kako je usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama sporedna u okviru njegove osnovne djelatnosti te da ista u njegovim prihodima sudjeluje sa 5 % do 10%, odnosno sa 20.000,00 do 30.000,00 kuna na godišnjoj razini.

U očitovanju od 30. travnja 2018. poduzetnik navodi kako uslugu crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih i crnih jama pruža na temelju koncesije izdane od Grada Šibenika te da cijena navedene usluge iznosi 30,00 kn/m³.

6. Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Sukladno članku 48. stavku 1. ZZTN-a, AZTN je dužan strankama u postupku prije zakazivanja usmene rasprave dostaviti pisanu Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, kako bi im osigurao mogućnost da se izjasne o svim relevantnim činjenicama i okolnostima.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na 15/2018 sjednici održanoj 24. srpnja 2018. sukladno ovlastima iz članka 30. ZZTN-a, zaključilo kako preliminarno utvrđene činjenice u postupku ukazuju na to da su stranke razmjenom informacija i dogovorom o povećanju cijena usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na mjerodavnom području sklopile zabranjeni sporazum koji za cilj ili posljedicu ima sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja u smislu odredbe članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a.

Stoga je AZTN, nakon što je utvrdio relevantne činjenice i okolnosti, na temelju članka 48. ZZTN-a dostavio strankama Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, KLASA: UP/I 034-03/2017-01/019, URBROJ: 580-09/74-2018-024 od 24. srpnja 2018. (dalje: Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama) kako bi im osigurao mogućnost da se izjasne o svim utvrđenim činjenicama i okolnostima te je pozvao stranke da u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u pisanom obliku dostave svoje primjedbe, kao i da predlože eventualno saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

Očitovanje poduzetnika Garma-Promet, KLASA: UP/I 034-03/2017-01/019, URBROJ: 015-09/74-2018-035 na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama AZTN je zaprimio 29. listopada 2018. Poduzetnici Daska, Krtolin, Kula i Jole nisu dostavili AZTN-u očitovanja na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama niti su iznijeli dokazne prijedloge.

6.1. Očitovanje poduzetnika Garma–Promet

Podneskom od 29. listopada 2018. poduzetnik Garma–Promet očitovao se na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u kojem osporava postojanje dogovora s drugim prijevoznicima te navodi da je Cjenik koji posjeduje AZTN trebao biti upućen prema davatelju koncesije kao prijedlog kako bi trebao izgledati cjenik nakon uvođenja Naknade s ciljem da se stabilizira cijena usluge i da tržište bude „dovedeno u red“, ali da isto nije učinjeno zbog prodaje poduzetnika Daska. Poduzetnik u očitovanju nastavno navodi kako poduzetnici nemaju iste cijene te da ne postoji nikakav dogovor između njih. U odnosu na proturječnosti u podacima o cijenama usluge iznesenim u ranijim očitovanjima poduzetnik navodi kako nekim klijentima s kojima dugo radi naplaćuje manje, a cijena ovisi i o količinama tura te se cijena većinom dogovara sa strankama.

7. Usmena rasprava

Radi pružanja mogućnosti strankama da se u postupku očituju o činjenicama i okolnostima koje su od važnosti za donošenje rješenja, AZTN je 15. studenog 2018., sukladno odredbi članka 50. stavka 1. ZZTN-a, održao usmenu raspravu.

Na usmenoj raspravi sudjelovale su sve stranke u postupku te su iskoristile svoje pravo da se očituju o činjenicama i okolnostima koje smatraju važnim za donošenje rješenja u ovoj upravnoj stvari.

Sve stranke su u cijelosti ostale kod svih svojih dosadašnjih navoda u predmetnom postupku te su iste upotpunili kako slijedi:

Poduzetnik Krtolin naveo je kako je na natječaju za koncesiju koji je raspisao Grad Šibenik 2014. ponudio cijenu u iznosu od 30,50 kn/m³ i 0,75 kn/km/m³. Nakon uvođenja Naknade, koncesionari su u rujnu 2016. dogovorili sastanak na kojem su sudjelovali gospodin Gojanović i svi prisutni na usmenoj raspravi osim gospodina Vice Kulušića te da se predmetni sastanak održao u privatnim prostorijama gospodina Gojanovića. Cjenik na kojem se nalaze nazivi pet poduzetnika Krtolin, Garma - promet, Jole, Daska i Kula, a koji posjeduje AZTN, trebali su proslijediti Gradu Šibeniku kako bi ga obavijestili da će se cijena usluge povećati zbog uvođenja Naknade, ali Cjenik nije proslijeđen jer ga je trebao proslijediti Goran Gojanović, tadašnji vlasnik Daske. Krtolin je nastavno naveo kako prilikom naplaćivanja usluga na terenu uzima u obzir udaljenost mjesta utovara od mjesta istovara, udaljenost kamiona od septičke jame, visinsku razliku te karakteristike same jame.

Poduzetnik Garma – Promet naveo je kako cijene svojih usluga formira na temelju cijene koju je odredio Grad Šibenik. Pojašnjava kako je 2008. Grad Šibenik raspisao natječaj za koncesiju za pražnjenje septičkih jama na kojem je maksimalna cijena također bila 30,50 kn/m³ i 0,75 kn/km/m³. Naveo je kako je natječaj iz 2008. poništen te da su sve do 2014. svi poduzetnici pružali svoje usluge bez koncesije. Poduzetnik je također naveo kako mu je 2014. kad je dolazio po natječajnu dokumentaciju u Grad Šibenik, rečeno da cijene ostanu kao i na natječaju iz 2008. te kako je na natječaju iz 2004. cijena pružanja usluge pražnjenja septičkih jama bila 20 kn/m³ i 0,70 kn/km/m³. Garma – Promet je istaknuo da je prije uvođenja Naknade svatko imao svoje cijene pražnjenja septičkih jama. S obzirom na to da je Naknada povećala troškove poslovanja, koncesionari su se odlučili sastati u drugoj polovici rujna 2016. radi pokušaja dogovora da cijene svih poduzetnika ostanu u okvirima cijena koje su ponuđene na koncesijskom natječaju. Poduzetnik je naveo kako je prije uvođenja Naknade naplaćivao niže cijene od onih koje je trebao naplaćivati prema koncesijskom ugovoru, ali zbog uvođenja Naknade koja je podigla troškove poslovanja, to više nije bilo moguće. Garma-Promet je također istaknuo kako je s drugim koncesionarima pokušao postići dogovor da se Naknada uračuna u cijenu usluge, ali da sve ostane u okvirima cijene iz koncesijskog ugovora. Zajednički Cjenik je bio samo prijedlog i trebao je biti dostavljen davatelju koncesije tj. Gradu Šibeniku, međutim to nije učinjeno jer je gospodin Gojanović prestao biti vlasnik Daske i prestao obavljati predmetnu djelatnost. Poduzetnik je naveo kako je sastanak koncesionara održan u kući gospodina Gojanovića na kojem su prisustvovali gospodin Gojanović i svi prisutni na usmenoj raspravi osim gospodina Vice Kulušića te kako se ne sjeća točnog datuma, ali misli da je to bilo oko 20. rujna 2016. Poduzetnik se također očitovao kako prilikom naplaćivanja usluga na terenu, na cijenu usluge uz zapremninu i udaljenost kamiona od mjesta pražnjenja utječe i pristup septičkoj jami, visinska razlika te dužina cijevi za pražnjenje.

Zakonski zastupnik poduzetnika Daska, Vice Kulušić, naveo je da poduzetnici imaju različite cijene te da su njegove cijene najviše s obzirom na to da septičke jame prazni na najgorim i najtežim lokacijama, koje su specifične zbog toga što se često za takve jame koristi i drugi kamion koji te jame prvo ispiru i pomaže u crpljenju. U nastavku izlaganja pojasnio je da na cijenu usluge utječe pristup jami, visinska razlika, gustoća sadržaja jame, potrebna oprema,

udaljenost od mjesta pražnjenja te da se cijena usluge ponuđena u koncesiji može primijeniti samo u idealnim uvjetima. Poduzetnik je istaknuo da nema saznanja o nastanku Cjenika te da je u posjed fotokopije Cjenika došao nakon kupnje Daske od gospodina Gojanovića, ali isti nije primjenjivao nego ga je koristio kao osnovu za daljnje određivanje cijena. Pojasnio je da se cijena crpljenja promijenila s obzirom na to da je poduzetnik zamijenio kamione s kojima vrši crpljenje septičkih jama, novim kamionima koji imaju veći kapacitet.

Poduzetnik Kula naveo je kako pražnjenje septičkih jama nije njegova glavna djelatnost te da kamion koristi prvenstveno za pražnjenje šahtova. Pojašnjava da je cijenu pražnjenja septičkih jama formirao prema koncesijskom ugovoru s Gradom Šibenikom te da na cijenu usluge utječe udaljenost od mjesta pražnjenja, dužina cijevi, je li riječ o noćnom radu i druge okolnosti. Poduzetnik je također naveo da su se koncesionari, nakon uvođenja Naknade, pred kraj ljeta sastali u privatnoj prostoriji gospodina Gojanovića na sastanku koji je trajao između 15 i 20 minuta na kojem se razgovaralo o uvođenju Naknade koja nije bila u koncesijskom ugovoru s Gradom Šibenikom te da su odlučili da od Grada Šibenika treba zatražiti ukidanje Naknade, ali da isto nikad nije zatraženo. U nastavku izlaganja je naveo kako su na sastanku prisustvovali gospodin Gojanović i svi prisutni na usmenoj raspravi osim gospodina Vice Kulušića, ali da se ne može sjetiti je li na tom sastanku potpisan Cjenik. Poduzetnik je pojasnio kako je navedeni Cjenik bio samo prijedlog cijena usluge crpljenja septičkih jama koji se trebao poslati Gradu Šibeniku kako bi pokazali koliko će cijena rasti zbog uvođenja Naknade u nadi da će zbog toga Grad Šibenik odustati od naplaćivanja Naknade, ali da Cjenik nije nikad poslan Gradu Šibeniku.

Poduzetnik Jole očitovao se kako cijene svojih usluga formira prema cijeni određenoj od strane Grada Šibenika u iznosu od 30,50 kn/m³ i 0,75 kn/km/m³, da na visinu cijene utječe i Naknada te kako cijena u određenim slučajevima raste i zbog uvjeta na terenu kao što su pristup septičkoj jami, udaljenost od kamiona, visinskoj razlici i vremenu potrebnom za obavljanje crpljenja. Poduzetnik je pojasnio kako Cjenik nije trebao biti primjenjivan nego se željelo pokazati Gradu Šibeniku koliko će iznositi cijene ako ne odustane od naplaćivanja Naknade. Poduzetnik je nastavno naveo kako je prije uvođenja Naknade naplaćivao niže cijene, ali je nakon uvođenja Naknade odlučio da će dosljedno primjenjivati cijene iz koncesijskog ugovora. Poduzetnik je naveo kako su na sastanku kod gospodina Gojanovića prisustvovali gospodin Gojanović i svi prisutni na ovoj usmenoj raspravi osim gospodina Vice Kulušića, ne sjeća se točno kada je održan sastanak, ali da je održan krajem ljeta. Poduzetnik je pojasnio da su koncesionari na sastanku složili tablicu s cijenama po kubikaži kamiona, ali sam Cjenik nije bio izrađen na tom sastanku nego je potpisan nekoliko dana kasnije, ali se ne sjeća točno kada. Poduzetnik je završno istaknuo kako poduzetnici međusobno nisu bili u dobrim odnosima pa su stoga kada je gospodin Gojanović prodao Dasku, zaključili da nema smisla boriti se protiv Grada Šibenika i Vodooprbe i odvodnje d.o.o. te Cjenik nikada nisu odnijeli Gradu Šibeniku.

8. Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju

Sukladno odredbi članka 52. stavka 1. ZZTN-a, nakon što je Vijeće na 2/2019 sjednici održanoj 1. veljače 2019 utvrdilo da je pet poduzetnika razmjenom informacija i dogovorom o povećanju cijena usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na mjerodavnom području sklopilo zabranjeni sporazum koji za cilj odnosno posljedicu ima sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a, AZTN je strankama dostavio Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju i obavijestio ih o sadržaju odluke Vijeća donesene na temelju utvrđenog činjeničnog stanja.

Iz očitovanja poduzetnika i dokumentacije koja sadrži podatke o zemljopisnom području na kojem svaki od pet poduzetnika pruža uslugu crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija, podatke o cijenama predmetnih usluga svakog poduzetnika u razdoblju prije i nakon uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016., podatke o načinu i vremenu nastanka i razdoblju primjene zajedničkog

Cjenika u postupku je utvrđeno da se pet poduzetnika međusobno dogovaralo i usklađivalo svoje djelovanje na tržištu te da Cjenik za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda kojim su određene cijene predmetnih usluga za 26 mjesta na širem šibenskom području, a koji sadrži pečate i potpise četiri od pet navedenih poduzetnika, predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja odnosno zabranjeni sporazum u smislu odredbe članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a.

Tijekom postupka izvršen je uvid i u dokumentaciju dostavljenu AZTN-u od Grada Šibenika i Grada Vodica u nepravnom postupku, KLASA: 034-08/16-01/062 koja se odnosi na postupke dodjele koncesije za obavljanje komunalne djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija na području tih gradova (iako natječaj Grada Vodica nije bio predmet ovog postupka).

U postupku dodjele koncesije za područje Grada Vodica, poduzetnici Krtolin, Garma – promet, Jole i Daska podnijeli su ponudu kao zajednica ponuditelja te su 2. travnja 2014. sklopili Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na području Grada Vodica kojim je određeno da cijena usluge koju plaća korisnik smije iznositi maksimalno 30,50 kn/m³ uvećano za iznos PDV-a, osim u slučaju potrebe za novom lokacijom za izlivanje fekalija zbog većih količina, kada cijena ne smije biti viša od 50 kn/m³ sa PDV-om.

Za razliku od Grada Vodica, u postupku dodjele koncesije za područje Grada Šibenika poduzetnici Krtolin, Garma - promet, Jole, Daska i Kula nastupili su svaki samostalno, ali su unatoč samostalnom nastupu podnijeli sadržajno identične ponude u iznosu od 30 kn/m³ za uslugu crpljenja fekalija te iznos od 0,75 kn/m³/km za uslugu odvoza dok je godišnja koncesijska naknada ponuđena u iznosu od 10.000,00 kuna. Iz dostavljene natječajne dokumentacije također je vidljivo da su poduzetnici navedene ponude podnijeli na isti dan - 27. listopada 2014.

Iz navedenog se može zaključiti da su poduzetnici prije nego što su samostalno podnijeli ponude imali priliku u duljem vremenskom periodu razmjenjivati podatke i usklađivati cijene svojih usluga, osobito uzevši u obzir činjenicu da su prije podnošenja identičnih ponuda, i to na isti dan na natječaj Grada Šibenika, na području Grada Vodica djelovali kao zajednica ponuditelja. Navedeno potvrđuje i zajednički dogovor o povećanju cijena odmah nakon uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016. koji je nastavak ovakvog djelovanja stranaka koje predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja.

Stranke su u svojim očitovanjima iznesenim tijekom postupka priznale da su se nakon uvođenja Naknade odlučile sastati radi postizanja dogovora o cijenama usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama te da je zajednički Cjenik, koji sadrži cijene predmetnih usluga za 26 mjesta sa šireg šibenskog područja, rezultat navedenog dogovora.

Poduzetnik Garma – Promet u očitovanju od 13. studenog 2017. navodi, citat: „*Bilo je razgovora oko cijena i smatram da je bolje da imamo približne cijene ali ništa definirano. Cjenik koji imate s potpisima prijevoznika je bio samo prijedlog ali svejedno imamo drukčije cijene.*“

U očitovanju od 29. listopada 2018. poduzetnik Garma - Promet također navodi, citat: „*Taj cjenik je trebao biti upućen prema davatelju koncesije kao prijedlog kako bi trebao biti cjenik odvoza nakon što je Vodovod uveo naknadu da se stabilizira cijena navedene usluge jednostavno da bude dovedeno u red.*“

Na usmenoj raspravi održanoj 15. studenog 2018. poduzetnik je naveo da su poduzetnici prije uvođenja Naknade imali različite cijene, ali s obzirom na to da je Naknada povećala troškove koncesionari su se sastali u drugoj polovici rujna 2016. kako bi razmotrili svoje opcije.

Poduzetnik je na usmenoj raspravi također naveo da je s drugim koncesionarima probao postići konsenzus da se Naknada uračuna u cijenu usluge, ali da sve ostane u okvirima cijene iz koncesijskog ugovora.

Također, poduzetnik Daska tijekom postupka nije osporio postojanje Cjenika kao dokaza o postojanju dogovora o cijenama između stranaka. U očitovanju od 27. travnja 2018. poduzetnik navodi, citat: „*Cjenik koji ste vi dobili je osnova za detaljniji cjenik usluga u našem poslovanju.*“

Na usmenoj raspravi od 15. studenog 2018. poduzetnik je naveo da nema saznanja o načinu i vremenu nastanka Cjenika te da je u posjed fotokopije Cjenika došao kad je preuzeo Dasku, ali isti nije primjenjivao nego mu je samo poslužio kao osnova za daljnje određivanje cijena.

Nastavno, i poduzetnik Krtolin u očitovanju od 26. ožujka 2018. navodi, citat: „*Taj sporni cjenik je samo bio prijedlog kako bi otprilike trebale izgledati cijene ali to nikada nije profunkcioniralo jer je opet svatko radio po svome i naplaćivao po svome.*“

Na usmenoj raspravi od 15. studenog 2018. poduzetnik Krtolin je naveo da su poduzetnici nakon uvođenja Naknade odlučili da se u rujnu 2016. moraju sastati te da su Cjenik za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda na kojem se nalaze nazivi pet poduzetnika Krtolin, Garma - promet, Jole, Daska i Kula, a koji posjeduje AZTN, trebali proslijediti Gradu Šibeniku.

Poduzetnik Garma-Promet je, kao prilog očitovanju od 13. studenog 2017., AZTN-u dostavio Cjenik od 20. kolovoza 2017. s popisom svih mjesta u kojima obavlja djelatnost te cijenama predmetnih usluga za svako pojedino mjesto. Garma-Promet je također, kao prilog očitovanju od 26. ožujka 2018., AZTN-u dostavio Tablicu s podacima o cijenama svojih usluga u razdoblju prije i nakon uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016. U Cjeniku od 20. kolovoza 2017. cijenu usluga za mjesta Žaborić i Vrpolje naveo je u iznosu od 500,00 kuna dok je u Tablici cijenu usluga za navedena mjesta u razdoblju nakon 18. kolovoza 2016. naveo u iznosu od 400,00 kuna.

Također, u Cjeniku od 20. kolovoza 2017. navedene su cijene pružanja usluga za mjesta Bilice u iznosu od 500,00 kuna, Konjevrti u iznosu od 500,00 kuna i Jadrija u iznosu od 500,00 – 600,00 kuna dok je poduzetnik u Tablici naveo kako na navedenim područjima nije radio niti u razdoblju do 18. kolovoza 2016, niti u razdoblju nakon 18. kolovoza 2016.

AZTN je izvršio uvid i u 41 račun koje je Garma-Promet dostavio kao priloge navedenim očitovanjima, ali navedene proturječnosti nije bilo moguće niti naknadno razjasniti s obzirom na to da iz većine računa nije vidljivo na kojem području je izvršena predmetna usluga, usprkos izričitom zahtjevu AZTN-a da iz dostavljenih računa mora biti vidljiv datum izdavanja, usluga za koju je račun izdan te područje na kojem je usluga pružena (npr. računi br. [...] od 17. travnja 2017., [...] od 28. lipnja 2017., [...] od 4. srpnja 2017 i dr.).

Iz podataka o cijenama svojih usluga koje je poduzetnik Daska dostavio uz očitovanja od 10. studenog 2017. i 27. travnja 2018. proizlazi da iste sadržajno odgovaraju cijenama usluga navedenih u zajedničkom Cjeniku, uz odstupanja u odnosu na mjesta Žaborić i Tribunj te da iz računa koji su dostavljeni kao prilog očitovanju od 27. travnja 2018. proizlazi da je poduzetnik cijene iz zajedničkog Cjenika doista i naplaćivao (npr. računi br. [...] od 31. srpnja 2016., [...] od 31. srpnja 2016., [...] od 31. srpnja 2016.).

Cjenik koji je poduzetnik Kula dostavio AZTN-u kao prilog očitovanju od 8. ožujka 2017. sadržajno odgovara cjeniku koji je AZTN-u dostavio poduzetnik Daska u odnosu na 26 mjesta navedenih u cjeniku, s razlikom u cijeni u odnosu na mjesto Žaborić. Također, dostavljeni cjenik poduzetnika Kula sadržajno odgovara zajedničkom Cjeniku uz odstupanja u cijeni u odnosu na mjesta Žaborić i Tribunj. Na računima koje je poduzetnik dostavio nije bilo navedeno

mjesto pružanja usluge stoga nije bilo moguće utvrditi cijenu koja je doista i bila naplaćivana na pojedinom mjestu.

Poduzetnik Krtolin je kao prilog očitovanju od 16. studenog 2017. dostavio Cjenik za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda za 2017. te je na zahtjev AZTN-a kao prilog očitovanju od 26. ožujka 2018. dostavio i tablicu s navedenim cijenama usluga prije i nakon uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016. Cijene navedene u Cjeniku za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda za 2017. te cijene navedene u tablici u potpunosti se razlikuju iako se odnose na isto vremensko razdoblje i na isto zemljopisno područje. Također, cijene usluga navedene u računima dostavljenim kao prilog očitovanju poduzetnika od 26. ožujka 2018. razlikuju se od podataka navedenih u tablici dostavljenoj uz isto očitovanje (npr. cijena usluge za mjesto Žaborić prema cjeniku iznosi 628,75 kuna, prema tablici 625,00 kuna dok je prema računima naplaćivana u iznosu od 500,00 - 650,00 kuna (račun br. [...] od 18. kolovoza 2017. u iznosu od 500,00 kuna, račun br. [...] od 4. studenog 2017. u iznosu od 650,00 kuna); cijena usluge za Brodaricu prema cjeniku iznosi 561,25 kuna, prema tablici 500,00 kuna).

Slijedom navedenoga, s obzirom na to da dokumentacija dostavljena od strane poduzetnika sadrži navedene nedostatke i proturječnosti te nije adekvatna za utvrđivanje relevantnih činjenica kao takva ne predstavlja dokaz tvrdnji poduzetnika da Cjenik nije bio primjenjivan. Međutim, sve kad bi i bilo točno da Cjenik nije u praksi primjenjivan, isto nije od značaja za utvrđenje postojanja zabranjenog sporazuma jer je nesporno utvrđeno da su stranke u postupku zajednički donijele Cjenik što predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a.

Navedene nedostatke i proturječnosti u dostavljenim podacima poduzetnici su opravdavali činjenicom da konačna cijena njihovih usluga ovisi o nizu čimbenika kao što su dostupnost terena, udaljenosti kamiona od septičke jame, visinske razlike između kamiona i septičke jame te činjenice da se cijena u mnogim prilikama dogovara s klijentom na terenu.

Iz očitovanja samih poduzetnika utvrđeno je da su svi poduzetnici primjenjivali identičan iznos jedinične cijene svojih usluga u iznosu od 30,50 kn/m³, uvećano za cijenu usluge odvoza u iznosu od 0,75 kn/km/m³ i iznos Naknade od 6,63 kn/m³, sve uvećano za iznos PDV-a od 25%, a koji iznos je predstavljao osnovu za izračun konačne prodajne cijene usluga.

U odnosu na navode poduzetnika Daska kako ne postoji odgovornost poduzetnika s obzirom na to da na Cjeniku za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda stoji potpis ranijeg vlasnika, AZTN ističe da je uvidom u sudski registar Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske utvrđeno kako je raniji vlasnik Goran Gojanović do 3. listopada 2016. bio ovlašten samostalno i pojedinačno zastupati društvo, odnosno svojim očitovanjima volje proizvesti pravne učinke za društvo koje zastupa te da prestankom ovlaštenja za zastupanje pravne radnje, poduzete u ime i za račun društva, ne gube svoj učinak ukoliko su poduzete za vrijeme trajanja ovlaštenja. Nadalje, AZTN ističe kako promjenom vlasničke strukture i/ili članova uprave poduzetnika ne prestaje odgovornost tog poduzetnika za povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

U pogledu vremena nastanka Cjenika, stranke su na usmenoj raspravi održanoj 15. studenog 2018. navele kako je isti nastao nakon što su se stranke sastale zbog uvođenja navedene Naknade. Nijedna od stranaka ne sjeća se točnog datuma, ali su suglasni da se sastanak održao u rujnu odnosno krajem ljeta 2016. S obzirom na to da Cjenik nije datiran, AZTN je utvrdio da je isti sastavljen u razdoblju između uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016. i promjene vlasničke strukture poduzetnika Daska 3. listopada 2016. Slijedom navedenog, AZTN je postupajući u korist stranaka, utvrdio 3. listopada 2016. kao datum nastanka Cjenika.

Odredbom članka 8. stavka 1. ZZTN-a propisano je da su zabranjeni svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito

oni kojima se izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti.

Sporazumima u smislu članka 8. stavka 2. ZZTN-a smatraju se osobito ugovori, pojedine odredbe ugovora, usmeni ili pisani dogovori među poduzetnicima te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično, neovisno o tome jesu li takvi sporazumi sklopljeni između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (horizontalni sporazumi) ili između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi).

Uvjeti za skupno izuzeće sporazuma pobliže su utvrđeni uredbama Vlade Republike Hrvatske o skupnom izuzeću određenih vrsta sporazuma iz članka 10. ZZTN-a. U konkretnom slučaju primjenjuje se Uredba o horizontalnim sporazumima, čije se odredbe osobito primjenjuju na sporazume o istraživanju i razvoju i sporazume o specijalizaciji, ali se na odgovarajući način primjenjuju i na druge vrste horizontalnih sporazuma.

Sukladno odredbi članka 1. Uredbe o horizontalnim sporazumima, horizontalni sporazumi su oni koji su sklopljeni između dva ili više neovisnih poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije. Dakle, riječ je o sporazumima sklopljenim između konkurenata na mjerodavnim tržištima.

Odredbom člankom 11. stavka 1. i članka 13. stavka 1. Uredbe o horizontalnim sporazumima, propisano je da utvrđivanje cijena, ograničavanje proizvodnje i podjela tržišta predstavljaju teška ograničenja tržišnog natjecanja. Na sporazume poduzetnika koji sadrže takva teška ograničenja tržišnog natjecanja ne mogu se ni u kojem slučaju primijeniti odredbe o skupnom izuzeću. Kako predmetni sporazum sadrži upravo dogovor o cijenama, dakle sadrži teško ograničenja tržišnog natjecanja, isti ne ispunjava uvjete za skupno izuzeće u smislu članka 10. ZZTN-a.

Sukladno odredbi članka 1. stavka 2. Uredbe o sporazumima male vrijednosti, na sporazume male vrijednosti koji zadovoljavaju uvjete iz te uredbe ne primjenjuju se odredbe o zabranjenim sporazumima iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a stoga je u konkretnom slučaju ispitana je i moguća primjena Uredbe o sporazumima male vrijednosti.

Međutim, odredbom članka 6. stavka 1. Uredbe o sporazumima male vrijednosti propisano je kako se sporazumi, koji unatoč neznom tržišnom udjelu sudionika sporazuma i njihovih povezanih poduzetnika sadrže odredbe koje se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, ne smatraju sporazumima male vrijednosti. Članak 8. iste uredbe kao teška ograničenja tržišnog natjecanja, u sporazumima male vrijednosti sklopljenim između poduzetnika koji nisu stvarni ili potencijalni konkurenti, navodi ona ograničenja koja izravno ili neizravno, samostalno ili zajedno s ostalim čimbenicima pod kontrolom ugovornih strana, imaju cilj ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, što ne isključuje dobavljača da odredi najvišu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska, ili poticaja od bilo koje ugovorne strane, ograničavanje područja na kojem kupac može prodavati proizvode iz sporazuma, ili ograničavati prodaju ugovoreni proizvoda određenoj skupini potrošača. Kako je u konkretnom slučaju baš o takvim ograničenjima riječ, ne mogu se primijeniti niti odredbe Uredbe o sporazumima male vrijednosti.

Također se navodi da sukladno članku 24. Smjernica o horizontalnim sporazumima, koje služe kao interpretativni instrument za primjenu hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, a osobito u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju tih propisa, ograničenje tržišnog natjecanja po cilju je ono koje po svojoj samoj suštini ima mogućnost ograničavanja tržišnog natjecanja u smislu članka 101. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojem

sadržajno odgovara članak 8. stavak 1. ZZTN-a, a ispitivanje stvarnih ili potencijalnih učinaka sporazuma na tržištu nije potrebno kad se utvrdi njegov protutržišni cilj.

Temeljem točke 20. Smjernica, kada se utvrdi da sporazum ima za cilj sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, nema potrebe uzimati u obzir i njegove konkretne učinke. To znači da su takvi sporazumi zabranjeni bez obzira jesu li nastupili njihovi stvarni učinci na tržišno natjecanje ili ne.

Sukladno točki 21. Smjernica, ograničenja tržišnog natjecanja prema cilju jesu ona ograničenja koja već po samoj svojoj prirodi imaju mogućnost ograničavanja tržišnog natjecanja, a sukladno točki 22. Smjernica, sadržaj konkretnog sporazuma i njegovi objektivni ciljevi relevantni su pri ocjeni ima li taj sporazum za cilj ograničiti tržišno natjecanje.

Prema točki 23. Smjernica, u slučaju horizontalnog sporazuma, o kakvom je sporazumu u konkretnom slučaju riječ s obzirom na to da se radi o sporazumu između konkurenata, ograničenja tržišnog natjecanja prema cilju uključuju dogovaranje cijena ili drugih trgovinskih uvjeta, ograničavanje proizvodnje i podjelu tržišta, itd.

Temeljem točke 72. Smjernica o horizontalnim sporazumima, svaka razmjena informacija u cilju ograničavanja tržišnog natjecanja smatrat će se ograničavanjem tržišnog natjecanja po cilju.

Sukladno točki 74. Smjernica o horizontalnim sporazumima razmjena informacija između konkurenata koja obuhvaća pojedinačne podatke o predviđenim budućim cijenama ili količinama treba se smatrati ograničenjem tržišnog natjecanja po cilju.

Slijedom navedenog, sporazumi kojima se utvrđuju kupovne ili prodajne cijene ili drugi trgovinski uvjeti zabranjeni su prema cilju te nije potrebno utvrđivati učinke istih.

AZTN je izvršio uvid i u relevantne odredbe Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/09, 130/11, 56/13, 14/14; dalje: Zakon o vodama) i Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15; dalje: Zakon o komunalnom gospodarstvu).

S obzirom na to da se, sukladno odredbi članka 126. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18, 110/18) koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018., postupci donošenja upravnih akata započeti po Zakonu o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15), trebaju dovršiti po odredbama tog Zakona, AZTN je primijenio odredbe navedenog ranijeg Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Također, sukladno odredbi članka 107. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18) upravni postupci započeti do dana stupanja na snagu tog zakona 26. svibnja 2018., dovršiti će se po odredbama ranijeg Zakona o vodama (Narodne novine, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14) stoga je AZTN primijenio odredbe ranijeg Zakona o vodama.

Sukladno odredbi članka 3. stavka 2. točke 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu kao komunalna djelatnost utvrđena je „odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda“.

Sukladno odredbi članka 3. stavka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu pod odvodnjom i pročišćavanjem otpadnih voda razumijeva se odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda,

odvodnja atmosferskih voda te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama.

S obzirom na to da sukladno odredbi članka 258. Zakona o vodama odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu prestaju važiti u dijelu koji se odnosi na komunalnu djelatnost opskrbe pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, u konkretnom slučaju je bilo potrebno izvršiti uvid u Zakon o vodama.

Odredbom članka 1. Zakona o vodama utvrđeno je da navedeni zakon uređuje, između ostalog, i javnu odvodnju koja je odredbom članka 3. stavka 1. točkom 29. Zakona o vodama definirana, citat: „*Javna odvodnja je djelatnost skupljanja otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u površinske vode, obrade mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne odvodnje te upravljanje tim građevinama; javna odvodnja uključuje i pražnjenje i odvoz otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama*“.

Javna odvodnja je sukladno odredbi članka 3. stavka 1. točke 100. Zakona o vodama, vodna usluga čiju cijenu, sukladno odredbi članka 205. stavka 2. Zakona o vodama, odlukom određuje isporučitelj vodne usluge, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave.

Odredbom članka 205. stavka 3. Zakona o vodama propisano je kako se osnovica cijene vodne usluge za odvodnju i/ili pročišćavanje otpadnih voda, osim cijene vodnih usluga pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama, utvrđuje i prema količini (prostorni metar) ispuštene otpadne vode koja se mjeri na način propisan zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva za mjerenje ispuštene otpadne vode za potrebe obračuna naknade za zaštitu voda.

Iz navedenog proizlazi da je izračun cijene u predmetnoj djelatnosti, a sukladno važećim pozitivnim propisima, slobodan, a što također u svom očitovanju potvrđuje i Grad Šibenik.

8.1. Očitovanje poduzetnika Krtolin

AZTN je očitovanje poduzetnika Krtolin, KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2019-052 zaprimio 4. ožujka 2019. U očitovanju poduzetnik je ponovio kako je Cjenik nastao u rujnu 2016. kako bi se Grad Šibenik obavijestilo o posljedicama uvođenja Naknade te kako poduzetnici raspolažu različitom opremom, različitim kamionima i različitim kapacitetima bačve te da stoga imaju različite cijene.

8.2. Očitovanje poduzetnika Garma-Promet

AZTN je očitovanje poduzetnika Garma-Promet, KLASA: UP/I 034-03/17-01/019, URBROJ: 378-09/74-2019-053 zaprimio 6. ožujka 2019. U očitovanju poduzetnik je ponovio kako ima u potpunosti različite cijene u usporedbi s drugim poduzetnicima te kako među poduzetnicima ne postoji nikakav dogovor. Navodi kako nije znao da se cijena usluga na koncesijskom natječaju za Grad Šibenik slobodno određivala te da su mu u Gradu Šibeniku rekli da bi cijena trebala ostati u granicama cijene 30,05 kn/m³ uvećano za cijenu odvoza 0,75kn/m³.

9. Postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere

Temeljem odredbe članka 52. stavka 2. ZZTN-a, AZTN je strankama uz Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju dostavio i poziv na glavnu raspravu kako bi strankama bilo omogućeno davanje obrane te u svrhu izvođenja dokaza s ciljem utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere te utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a.

Iako su stranke pozvane da temeljem članka 52. stavka 4. točaka 6. i 7. u roku od 15 dana od dana primitka Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju, AZTN-u dostave pisanu obranu i predlože dodatno saslušanje svjedoka odnosno izvođenje dodatnih dokaza, nijedna od stranaka nije iznijela daljnje dokazne prijedloge.

9.1. Glavna rasprava

Kako bi se strankama dala mogućnost za davanje obrane te u svrhu izvođenja dokaza radi utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno kaznene mjere i utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a, AZTN je 12. ožujka 2019. godine održao glavnu raspravu na kojoj su prisustvovali predstavnici stranka Krtolin, Garma - promet, Jole, Daska i Kula.

Poduzetnik Krtolin u bitnome je naveo da je nakon uvođenja Naknade, veliki broj građana upućivalo pozive prema Gradu Šibeniku i Vodovodu i odvodnji d.o.o. pa su se zato stranke sastale i usuglasile Cjenik. Istaknuo je da se poduzetnici nisu pridržavali tog Cjenika jer svaka od stranaka ima različite cijene te da se ne osjeća krivim za sklapanje zabranjenog sporazuma koji mu se stavlja na teret jer između stranaka postoji tržišno natjecanje. Krtolin je zaključno naveo kako nije znao da se donošenjem Cjenika narušavaju propisi o tržišnom natjecanju niti mu je bila namjera sklopiti bilo kakav zabranjeni sporazum.

Poduzetnik Garma-Promet na glavnoj raspravi je naveo da smatra kako stranke nisu narušile tržišno natjecanje jer da su imali dogovor, imali bi iste cijene, a ne bitno različite. Također je naveo kako on nije u sustavu PDV-a, pa su stoga njegove cijene niže. Zaključno Garma-Promet naveo je kako je pogriješio što je potpisao Cjenik, ali da se istog ne pridržava jer ima drugačije cijene u odnosu na one iz Cjenika te da Cjenik nikada nije zaživio.

Poduzetnik Jole u bitnome je naveo je da je Cjenik napravljen prema cijenama iz koncesije uvećane za iznos Naknade te PDV te da nije bio upućen da bi se donošenjem Cjenika moglo narušiti tržišno natjecanje, niti mu je to bila namjera. Zaključno naveo je kako se nalazi u teškoj financijskoj situaciji jer nema posla, a Grad Šibenik ga ograničava u obavljanju svog posla.

Poduzetnik Kula je naveo kako se nije udružio s ostalim strankama te da poduzetnici nemaju iste cijene, jer niti kapacitet kamiona poduzetnika nije isti. Istaknuo je da se cijene zapravo nisu povećavale, nego da je dotadašnja cijena samo uvećana za iznos Naknade. Zaključno je poduzetnik naveo kako se nije udružio s ostalim strankama te na taj način narušio tržišno natjecanje.

Poduzetnik Daska naveo je da ostaje kod svih navoda iznesenih tijekom postupka.

9.2. Utvrđivanje visine upravno-kaznene mjere

Postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere zbog povrede odredbi ZZTN-a, AZTN vodi sukladno pravilima propisanim člankom 52. ZZTN-a, pri čemu primjenjuje kriterije propisane člankom 64. ZZTN-a, kao i Uredbom o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere.

Sukladno odredbi članka 61. točke 1. ZZTN-a, upravno-kaznenom mjerom u iznosu do najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća, kaznit će se poduzetnik koji sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno tržišno natjecanje, na način opisan odredbom članka 8. ZZTN-a.

Cilj upravno-kaznenih mjera, sukladno odredbi članka 60. ZZTN-a, osiguravanje je učinkovitog tržišnog natjecanja, kažnjavanje počinitelja povreda odredbi ZZTN-a, otklanjanje štetnih posljedica takvih povreda i odvraćanje drugih poduzetnika od kršenja odredbi ZZTN-a.

Prema članku 64. stavku 2. ZZTN-a, pri izricanju upravno-kaznene mjere AZTN uzima u obzir sve olakotne i otegotne okolnosti kao što su težina povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede za druge poduzetnike na tržištu i potrošače. Pri tome se primjenjuje dvostupanjska metodologija izračuna upravno-kaznene mjere na način da se utvrđuje osnovni iznos upravno-kaznene mjere za poduzetnika, a zatim se tako utvrđeni iznos smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima.

Nadalje, odredbom članka 64. stavka 4. propisane su okolnosti koje AZTN osobito cijeni olakotnima, a stavkom 7. istog članka predviđeno je kako AZTN može dodatno smanjiti iznos upravno-kaznene mjere poduzetniku koji se nalazi u teškoj financijskoj situaciji i koji je povrijedio odredbe ZZTN-a, ako on podnese AZTN-u relevantne dokaze da bi izricanje upravno-kaznene mjere u iznosu kako je to propisano ZZTN-om nepovratno ugrozilo njegovu ekonomsku održivost i dovelo do potpunog gubitka vrijednosti njegove imovine. U takvom slučaju, sukladno odredbi stavka 8. istog članka, kao i u drugim slučajevima u kojima je utvrđeno da narušavanje tržišnog natjecanja nije bilo značajno, odnosno da nije imalo negativan učinak na tržištu, AZTN može poduzetniku izreći simboličnu upravno-kaznenu mjeru, pri čemu razloge za takvu odluku mora posebno obrazložiti.

Sukladno odredbi članka 2. stavka 1. točki c) Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, prihod poduzetnika na osnovu kojeg se izračunava osnovni iznos upravno-kaznene mjere predstavlja vrijednost prodaje robe i/ili usluga koji je poduzetnik ostvari isključivo od obavljanja djelatnosti na mjerodavnom tržištu na kojem je AZTN utvrdio povredu ZZTN-a. AZTN će, sukladno odredbi članka 5. stavka 2. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, izračun prihoda temeljiti na podacima o vrijednosti prodaje robe i/ili usluga tijekom posljednje poslovne godine u kojoj je poduzetnik povrijedio odredbe ZZTN, odnosno posljednje godine za koju postoje zaključena financijska izvješća.

Budući da je predmetni zabranjeni sporazum trajao u vremenskom razdoblju od 3. listopada 2016. do 1. veljače 2019. AZTN je izračun upravno-kaznene mjere temeljio na prihodima stranaka ostvarenih u 2018. godini, kao posljednjoj punoj poslovnoj godini u kojoj su povrijeđene odredbe ZZTN-a.

Tablica 1. Prihodi poduzetnika od pružanja usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama u 2018.

PODUZETNIK	PRIHOD SA MJERODAVNOG TRŽIŠTA U 2018. (u kn, bez pdv-a)
Zdravko Aužina, vlasnik obrta „Krtolin“	[...]
Miro Garma, vlasnik obrta „Garma-Promet“	[...]
Josip Živković, vlasnik obrta „Jole“	[...]
Daska d.o.o.	[...]
Ana Kulušić, vlasnica obrta „Kula“	[...]

Izvor: Podnesci poduzetnika zaprimljeni u AZTN-u u razdoblju od 20. ožujka do 26. ožujka 2019.
Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Temeljem odredbe članka 4. stavka 1. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, AZTN će osnovni iznos upravno-kaznene mjere izračunati određujući primjerenu visinu postotka od prihoda poduzetnika, koja ovisi o težini povrede odredbi ZZTN-a te će dobiveni

iznos pomnožiti s brojem godina trajanja povrede. Prema članku 4. stavku 3. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, postotak od prihoda koji se uzima u izračun osnovnog iznosa upravno-kaznene mjere AZTN u pravilu utvrđuje u visini do najviše 30% prihoda poduzetnika.

Prilikom utvrđivanja težine povrede odredbi ZZTN-a, sukladno odredbi članka 6. stavka 2. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere, AZTN u svakom pojedinačnom slučaju utvrđuje treba li postotak od prihoda biti određen u gornjem ili donjem dijelu raspona. Pri tome je AZTN obavezan uzimati u obzir niz čimbenika, kao što su primjerice, vrsta povrede odredbi ZZTN-a, tržišni udjel poduzetnika – sudionika povrede ZZTN-a, zemljopisno područje na kojem povreda ZZTN-a ima ili može imati učinak te je li povreda ZZTN-a u praksi izvršena ili je samo ostavljena otvorena mogućnost za izvršenje povrede.

AZTN je utvrdio kako je u konkretnom slučaju riječ o zabranjenom sporazumu između konkurenata odnosno poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno pružanja usluga. Dakle, radi se o najtežem obliku narušavanja tržišnog natjecanja iz članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a, a predmetni sporazum se izravno odnosio na cijene usluga odnosno na jediničnu cijenu koja predstavlja osnovu za obračun konačne cijene usluga.

Trajanje predmetne povrede odredbi ZZTN-a za sve stranke u postupku utvrđeno je u vremenskom trajanju od 2 godine, 3 mjeseca i 28 dana što u smislu članka 4. stavka 4. Uredbe o upravno-kaznenim mjerama za sve stranke iznosi 2,5 godina.

Slijedom navedenog, za svakog poduzetnika sudionika predmetnog zabranjenog sporazuma utvrđen je osnovni iznos upravno-kaznene mjere, u smislu odredbe članka 4. Uredbe o kriterijima za izricanje upravno – kaznene mjere, kako slijedi u Tablici 2.

Tablica 2.: Osnovni iznos upravno-kaznene mjere

PODUZETNIK	OSNOVNI IZNOS UPRAVNO-KAZNE NE MJERE
Zdravko Aužina, vlasnik obrta „Krtolin”	40.000,00
Miro Garma, vlasnik obrta „Garma-Promet”	20.000,00
Josip Živković, vlasnik obrta „Jole“	37.000,00
Daska d.o.o.	76.000,00
Ana Kulušić, vlasnica obrta „Kula”	2.000,00

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Nakon što utvrdi osnovni iznos upravno-kaznene mjere za svakog poduzetnika, AZTN tako utvrđeni iznos može smanjiti ili povećati ako utvrdi postojanje olakotnih i/ili otegotnih okolnosti, u smislu odredbe članka 64. ZZTN-a.

AZTN je kao olakotnu okolnost utvrdilo činjenicu da su stranke, osim poduzetnika Jole surađivale s AZTN-om tijekom postupka te da niti jedna od stranaka nije ranije kažnjavana za bilo koji oblik narušavanja tržišnog natjecanja.

Protiv poduzetnika Jole, zbog nesuradnje s AZTN-om, proveden je posebni upravni postupak, KLASA: UP/I 034-03/17-03/001 te je temeljem odredbe članka 63. ZZTN-a, AZTN poduzetnika kaznio upravno-kaznenom mjerom u iznosu od 10.000,00 kuna.

AZTN nije utvrdio postojanje otegotnih okolnosti na strani bilo koje od stranaka.

Slijedom navedenog, imajući u vidu sve okolnosti u ovom slučaju, AZTN je za svakog pojedinog poduzetnika sudionika predmetnog zabranjenog sporazuma utvrdio konačni iznos upravno-kaznene mjere, kako slijedi u Tablici 3.

Tablica 3. Konačni iznos upravno-kaznene mjere

PODUZETNIK	KONAČNI IZNOS UPRAVNO-KAZNE NE MJERE
Zdravko Aužina, vlasnik obrta „Krtolin”	28.000,00
Miro Garma, vlasnik obrta „Garma-Promet”	14.000,00
Josip Živković, vlasnik obrta „Jole“	26.000,00
Daska d.o.o.	53.000,00
Ana Kulušić, vlasnica obrta „Kula”	10.000,00

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

AZTN ističe kako najniži iznos upravno-kaznene mjere koji se može izreći poduzetniku zbog povrede odredbi ZZTN-a ne bi trebao biti manji od najnižeg iznosa upravno-kaznene mjere propisanog odredbom članka 63. ZZTN-a kojom će se kazniti poduzetnik koji nema položaj stranke u postupku, a koji ne postupi po zahtjevu AZTN-a te je stoga poduzetniku Kula izrekao upravno-kaznenu mjeru u iznosu od 10.000,00 kuna.

Člankom 61. ZZTN-a propisano je kako upravno-kaznena mjera koja se može izreći poduzetniku može iznositi najviše 10 posto vrijednosti ukupnoga prihoda koji je poduzetnik ostvario u posljednjoj godini za koju postoje zaključena godišnja financijska izvješća.

Budući da je ukupni prihod Daske u 2018. iznosio 1.345.210,33 kuna, Krtolina 669.667,00 kuna, Garma-Prometa 281.450,00 kuna, Kule 414.390,51 kuna i Jole 296.906,20 kuna, AZTN je utvrdio kako konačni iznosi upravno-kaznene mjere izrečene svakom poduzetniku, ne prelaze 10 posto ukupnih prihoda stranaka, stoga navedene iznose nije potrebno dodatno umanjivati.

10. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

10.1. Odluka Vijeća o postojanju zabranjenog sporazuma

Temeljem izravnih materijalnih dokaza, Cjenika za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda, ponuda poduzetnika u postupku dodjele koncesije za obavljanje komunalne djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na području Grada Šibenika, preslika omotnica zaprimljenih ponuda te očitovanja samih stranaka Vijeće je na 2/2019. sjednici, održanoj 1. veljače 2019., sukladno ovlastima iz članka 30. ZZTN-a, utvrdilo da su pet poduzetnika, pružatelji usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama na mjerodavnom području, dogovorom o iznosu cijena navedenih usluga sklopili zabranjeni sporazum koji za cilj ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a te da je navedena povreda ZZTN-a trajala u razdoblju od 3. listopada 2016. do 1. veljače 2019.

Tijekom postupka je utvrđeno kako između pet poduzetnika postoji povijest suradnje što je razvidno iz činjenice da su poduzetnici Krtolin, Garma Promet, Jole i Daska na natječaju za dodjelu koncesije za obavljanje djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih,

sabirnih i crnih jama na području Grada Vodica objavljenom 24. prosinca 2013. nastupili kao zajednica ponuditelja. Činjenica da su navedeni poduzetnici podnijeli zajedničku ponudu sama po sebi nije suprotna propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, niti je bila kao takva predmet ovoga postupka, ali ukazuje na to da su poduzetnici koji su u normalnim okolnostima jedan drugome konkurenti, u slučaju Grada Vodica odlučili izabrati suradnju umjesto međusobnog natjecanja, odnosno da su i prije spornog postupanja u ovom postupku imali priliku za međusobnu suradnju.

Također, utvrđeno je da su stranke na natječaju za dodjelu koncesije za područje Grada Šibenika podnijele sadržajno identične ponude i to na isti dan što predstavlja snažnu indiciju postojanja zabranjenog sporazuma. Cjenik koji je nastao u razdoblju između 18. kolovoza 2016. i 3. listopada 2016. predstavlja izravan dokaz postojanja zabranjenog sporazuma, stoga je kao datum nastanka predmetnog zabranjenog sporazuma utvrđen 3. listopada 2016.

Poduzetnici su i sami u očitovanjima iznesenim na usmenoj raspravi održanoj 15. studenog 2018. i glavnoj raspravi održanoj 13. ožujka 2019. potvrdili da su se nakon uvođenja Naknade 18. kolovoza 2016. sastali radi dogovora o cijenama usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama te da je Cjenik za odvoz i zbrinjavanje fekalnih voda rezultat dogovora između poduzetnika.

Je li Cjenik primjenjivan ili ne u praksi nije od značaja za utvrđenje postojanja zabranjenog sporazuma jer je nesporno utvrđeno da su stranke u postupku zajednički donijele Cjenik. Iz očitovanja samih poduzetnika proizlazi kako svi poduzetnici primjenjuju identičnu jediničnu cijenu usluga u iznosu 30,50 kn/m³, uvećano za cijenu usluge odvoza 0,75 kn/km/m³ te Naknade u iznosu od 6,63 kn/m³, sve uvećano za iznos PDV-a. S obzirom na navedeno Vijeće ističe da zabranjeni sporazum postoji i u slučaju dogovora između poduzetnika u odnosu samo na neki od elemenata cijene te stoga u konkretnom slučaju za postojanje zabranjenog sporazuma nije odlučna činjenica jesu li poduzetnici naplaćivali u potpunosti jednaku prodajnu cijenu usluga.

Navedenim postupanjem poduzetnici su smanjili odnosno potpuno isključili neizvjesnost glede budućeg ponašanja konkurenata na tržištu. Takav sporazum po samoj svojoj prirodi ima potencijal negativnog učinka na tržišno natjecanje te nije potrebno utvrđivati učinke takvog sporazuma jer on kao takav predstavlja ograničenje tržišnog natjecanja po cilju. Vijeće naglašava kako svaki pojedini poduzetnik mora samostalno donositi poslovne odluke i odrediti svoje ponašanje na tržištu na način da ne smije postojati dogovor među konkurentima kojim se smanjuje nesigurnost budućeg postupanja.

Slijedom navedenog, AZTN je, temeljem odluke Vijeća, odlučio kao u točkama I. i II. izreke ovoga rješenja.

10.2. Odluka Vijeća o visini upravno-kaznene mjere

Vijeće je prilikom donošenja odluke o visini upravno-kaznene mjere uzelo u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u postupku utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere zbog povrede odredbi ZZTN-a.

Prilikom određivanja osnovnog iznosa upravno-kaznene mjere Vijeće je u obzir uzelo činjenicu kako je u konkretnom slučaju riječ o kartelnom sporazumu koji predstavlja najteži oblik povrede odredbi ZZTN-a koji sadrži teška ograničenja tržišnog natjecanja, a koji se u konkretnom slučaju, očituje u izravnom utvrđivanju cijene usluge.

Vijeće je kao olakotne okolnosti utvrdilo dobru suradnju stranaka s AZTN-om tijekom postupka, osim poduzetnika Jole te činjenicu da niti jedna od stranaka nije ranije kažnjavana za bilo koji oblik narušavanja tržišnog natjecanja.

Protiv poduzetnika Jole zbog nesuradnje s AZTN-om proveden je posebni upravni postupak, KLASA: UP/I 034-03/17-03/001 te je temeljem odredbe članka 63. ZZTN-a, AZTN poduzetnika kaznio upravno-kaznenom mjerom u iznosu od 10.000,00 kuna.

Vijeće nije utvrdilo postojanje otegotnih okolnosti na strani bilo koje od stranaka.

Vijeće smatra da će se izricanjem upravno-kaznenih mjera u iznosima koje je odredilo poduzetnicima, postići cilj primjerenog kažnjavanja poduzetnika te ispuniti propisani cilj upravno-kaznene mjere, odnosno postići specijalni preventivni učinak kod poduzetnika kojima se izriče te opći preventivni učinak koji podrazumijeva upozorenje drugim poduzetnicima da se ne upuštaju u povrede propisa o tržišnom natjecanju.

Slijedom navedenog, razmatrajući sve okolnosti relevantne za utvrđivanje visine upravno-kaznene mjere, Vijeće je donijelo odluku o kažnjavanju poduzetnika Daska u iznosu od 53.000,00 kuna, poduzetnika Krtolin u iznosu od 28.000,00 kuna, poduzetnika Jole u iznosu od 26.000,00 kuna, poduzetnika Garma-Promet u iznosu od 14.000,00 kuna i poduzetnika Kula u iznosu od 10.000,00 kuna.

Stoga je AZTN, temeljem odluke Vijeća, odlučio kao u točki III. izreke ovog rješenja.

11. Izvršenje upravno-kaznene mjere

Temeljem odredbe članka 70. stavka 1. ZZTN-a, upravno-kaznena mjera uplaćuje se po izvršnosti rješenja ukoliko nije uložena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja AZTN-a do dana plaćanja.

Izrečeni iznos uplaćuje se u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: [...].

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati upravno-kaznene mjere, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj klase: UP/I 034-03/2017-01/019.

Temeljem članka 70. stavka 3. ZZTN, ako poduzetnik u roku ne uplati upravno-kaznenu mjeru, AZTN će obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području sjedište kažnjene osobe, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Upravno-kaznena mjera koju na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna.

Stoga je AZTN, temeljem odluke Vijeća, odlučio kao u točki IV. izreke ovoga rješenja.

12. Objava rješenja u Narodnim novinama

Sukladno odredbi članka 59. stavka 2. ZZTN-a, a u svezi s člankom 58. stavkom 1. točkom 1. ZZTN-a, ovo rješenje bit će objavljeno u Narodnim novinama, dok će se temeljem članka 59. stavka 3. ZZTN-a, tekst rješenja objaviti i na internet stranici AZTN-a.

Stoga je AZTN, temeljem odluke Vijeća, odlučio kao u točki V. izreke ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 (trideset) dana, računajući od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se skraćeni nazivi te postoci i podaci u rasponu.